

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 1022

din 06 octombrie 2015

Prin punctul de vedere nr. 21373/2015 al Direcției legislație, documentare și contencios a fost supusă analizei Plenului Consiliului Superior al Magistraturii problematica compatibilității funcției de judecător cu participarea la consultări în cadrul proiectului european „Sporirea Eficienței, Responsabilității și Transparenței Instanțelor Judecătorești din Republica Moldova” – ATRECO PROJECT ce se va desfășura la Consiliul Superior al Magistraturii din Republica Moldova.

Incompatibilitatea funcției de judecător sau de procuror cu orice altă funcție publică sau privată este reglementată atât la nivel constituțional, cât și în legislația infraconstituțională.

Potrivit art. 125 alin. (3) din Constituția României, republicată, funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior. De asemenea, conform art. 132 alin. (2) din același act normativ, funcția de procuror este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6

Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01

Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

La rândul său, art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, prevede că funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent și asistent judiciar sunt incompatibile cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, precum și a celor de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri, în condițiile legii.

Această incompatibilitate este reglementată și în art. 101 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, care prevede că funcția de judecător și procuror este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

Dispoziții asemănătoare sunt prevăzute și în art. 21 alin. (1) din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, conform căruia judecătorii și procurorii nu pot cumula această calitate cu nicio altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

Este de observat că drepturile și obligațiile magistraților sunt legate de activitatea jurisdicțională și de administrarea puterii judecătorești, atât în interiorul instanțelor și parchetelor, cât și în raport cu rolul justiției în statul de drept. În acest sens, potrivit art. 73 din Legea nr. 303/2004, „stabilirea drepturilor judecătorilor și procurorilor se face ținându-se seama de locul și rolul justiției în statul de drept, de răspunderea și complexitatea funcției de judecător și procuror, de interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute de lege pentru aceste funcții și urmărește garantarea independenței și imparțialității acestora”.

Astfel, activitatea de înfăptuire a justiției într-un stat de drept trebuie să se întemeieze pe un ansamblu de principii care să garanteze stabilirea adevărului și respectarea legii, sens în care au fost stabilite incompatibilitățile prevăzute de lege.

Sub acest aspect, Consiliul Superior al Magistraturii, s-a pronunțat în repetate rânduri asupra unor solicitări, având ca obiect compatibilitatea exercitării unor activități de formare educațională și profesională cu statutul magistraților, și a apreciat, analizând reglementările în vigoare, respectiv art. 125 din Constituția României, republicată, art. 5 alin. (1), art. 11 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și dispozițiile art. 21 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, că exercitarea activității de formator în cadrul diverselor instituții de pregătire – cum ar fi Institutul Notarial Român, Institutul European din România, Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților - de către un magistrat (procuror sau judecător) este compatibilă cu statutul și exigențele acestei funcții.

De asemenea, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr. 261 din 31 martie 2008 a stabilit că participarea magistraților în calitate de experți în cadrul programelor cu finanțare externă pentru justiție este compatibilă cu funcția acestora, având în vedere lipsa unei interdicții exprese și faptul că activitatea didactică pe care

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6

Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01

Web: www.csm1909.ro

aceștia o desfășoară în cadrul acestor programe nu diferă substanțial de activitatea prestată în cadrul Institutului Național al Magistraturii sau al Școlii Naționale de Grefieri.

În acest sens, s-a avut în vedere că, *de lege lata*, judecătorii, procurorii, grefierii și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor pot exercita funcții didactice în învățământul superior, pot exercita funcții de instruire în cadrul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri. Mai mult, aceștia pot participa la elaborarea de publicații, articole, studii de specialitate, lucrări literare sau științifice, pot participa la emisiuni audiovizuale, cu excepția celor cu caracter politic, pot fi membri ai unor comisii de examinare sau de întocmire a proiectelor de acte normative, a unor documente interne, internaționale etc.

S-a mai apreciat astfel că, în cadrul programelor pentru justiție cu finanțare externă (de genul celor de asistență tehnică), care vizează pregătirea grefierilor, a formatorilor de la Școala Națională de Grefieri și de la Institutul Național al Magistraturii, precum și a judecătorilor și procurorilor în diverse domenii de activitate, cu atât mai mult este necesară participarea unor practicieni de drept român, a căror experiență este valoroasă pentru însușirea atât a cunoștințelor teoretice, cât mai ales, a celor de practică judiciară.

În cadrul proiectului european „Sporirea Eficienței, Responsabilității și Transparenței Instanțelor Judecătorești din Republica Moldova” – ATRECO PROJECT sunt stabilite 10 zile de consultări în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova privind probleme de identificare a unor situații de întărire a mecanismelor interne de verificare și control ale acestui Consiliu pentru sporirea integrității corpului de judecători, în contextul procesului de reformare a justiției.

Totodată, între Consiliul Superior al Magistraturii din România, Consiliul Superior al Magistraturii din Republica Moldova și Consiliul Superior al Procurorilor din Republica Moldova a fost încheiat la data de 30 iunie 2010 un Protocol de colaborare, în considerarea interesului comun de a dezvolta și consolida relații, care presupun schimbul de informații și experiență în domeniul juridic, urmărind participarea Consiliilor la activitatea Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare.

Părțile semnatare au convenit colaborarea în următoarele direcții: schimbul reciproc de informații în domeniul juridic; schimbul de informații și experiență privind organizarea, competențele și activitățile părților, prin organizarea vizitelor de studiu între membrii celor trei Consilii și reprezentanții aparatului tehnic; sprijin reciproc pentru formarea judecătorilor, procurorilor și a personalului auxiliar din sistemul judiciar; transmiterea materialelor și documentelor realizate de părți privind activitatea acestora și funcționarea sistemului judiciar, care ar putea contribui la dezvoltarea celor trei instituții, prin asimilarea celor mai bune practici, la nivel european; acordarea de expertiză tehnică pe domenii de interes comun pentru părți; schimburi de experiență între magistrații părților semnatare, pentru cunoașterea sistemelor de drept; cooperarea în alte probleme de interes pentru părți.

Protocolul încheiat la data de 30 iunie 2010 între cele trei Consilii a creat cadrul juridic necesar colaborării dintre cele trei instituții și materializează disponibilitatea de cooperare și de acordare a sprijinului concret ce ar putea fi dat instituțiilor partenere de la Chișinău de către Consiliul Superior al Magistraturii din România.

Ținând cont de aceste aspecte, referitor la participarea unui judecător la consultări în cadrul proiectului european „Sporirea Eficienței, Responsabilității și Transparenței Instanțelor Judecătorești din Republica Moldova” – ATRECO PROJECT Plenul apreciază că argumentele avute în vedere la pronunțarea Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 261/2008, pot fi valabile și în cazul de față având în vedere obiectivul general al proiectului ce constă în sporirea eficienței, responsabilității și transparenței instanțelor judecătorești din Republica Moldova.

Astfel, participarea judecătorilor ca și consultanți în cadrul unor programe europene ce vizează sistemele judiciare din alte state ridică prestigiul acestei profesii juridice și nu aduce atingere activității desfășurate de judecător, nefiind afectată independența justiției sau a magistratului.

De asemenea, interacțiunea profesiilor juridice, constând în participarea judecătorilor la activități de formare destinate magistraților din alte sisteme de drept este în interesul sistemului judiciar în ansamblu și al înfăptuirii justiției în general. Mai mult, această abordare este justificată și de necesitatea existenței unei interacțiuni între magistrații din state diferite, în legătură cu pregătirea profesională, facilitând schimbul de informații cu privire la practicile specifice profesiei din fiecare stat și la identificarea celor mai bune căi de comunicare interdisciplinară.

Prin urmare, raportat la practica constantă a Consiliului Superior al Magistraturii în materie de incompatibilități, la specificul activității preconizată a fi desfășurată de judecătorul român în cadrul proiectului european „Sporirea Eficienței, Responsabilității și Transparenței Instanțelor Judecătorești din Republica Moldova” – ATRECO PROJECT, activitate ce privește consultarea acestuia pe aspecte privind sporirea integrității corpului de judecători și având în vedere Protocolul de colaborare dintre Consiliul Superior al Magistraturii din România și cel din Republica Moldova ce a creat cadrul juridic necesar colaborării acestor instituții, Plenul apreciază că participarea la consultările derulate în cadrul acestui proiect la Consiliul Superior al Magistraturii din Republica Moldova este compatibilă cu funcția de judecător.

Față de considerentele expuse, în temeiul art. 23 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, prin vot direct și secret,

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE :

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6

Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01

Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Art. I. Participarea unui judecător la consultările derulate în cadrul proiectului european „Sporirea Eficienței, Responsabilității și Transparenței Instanțelor Judecătorești din Republica Moldova” – ATRECO PROJECT este compatibilă cu funcția de judecător.

Art. II. Prezenta hotărâre se publică pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii.

Data în București, la 06 octombrie 2015

PREȘEDINTE
JUDECĂTOR MARIAȘ BADEA TUDOSE